

VERTALER EDZARD KROL

‘Je vertaalt geen zinnen,
je vertaalt betekenis’

Edzard Krol, alumnus Nederlands 1990, is de vertaler van *Stoner*, de roman van John Williams. In de VS had het boek weinig opzien gebaard, maar vijftig jaar later werd het in Nederland een groot succes. Krol vertaalde ook Williams' *Butcher's Crossing* en *Augustus*, dat onlangs verscheen.

Toen Edzard Krol (51) de opdracht kreeg het boek *Stoner* van John Williams (1922-1994) te vertalen, leek dat niets bijzonders. De uitgever zei wel dat hij er veel van verwachtte, maar daar was eigenlijk geen reden toe. Het boek kwam immers uit 1965 en was in de Verenigde Staten nooit een groot succes geworden. ‘Toch had ik, toen ik het eenmaal ging lezen, meteen door dat het niet zomaar een boek was,’ zegt Krol.

Jarenlang verdiende hij zijn geld voornamelijk met tekstschrijven, onder andere voor de Rijksuniversiteit Groningen. Een jaar of tien geleden vroeg een vriend hem te helpen bij het vertalen van een boek. Krol stond er niet om te springen. ‘Ik vond het gek dat hij mij vroeg. Ik had immers geen Engels gestudeerd en had nooit belangstelling voor vertalen getoond.’ Toch begon hij aan de klus, en meer opdrachten volgden. Waaronder *Stoner*.

Het boek gaat over een boerenzoon die docent Engels wordt aan de universiteit. Het is het verhaal van een doodgewone man met tekortkomingen, die geluk en teleurstellingen meemaakt. Een meesterwerk, meent Krol.

‘Er staat geen woord te veel in, werkelijk elke zin is raak.’ Dat het boek in de jaren zestig niet aansloeg, kan hij wel verklaren. Destijds waren experimentele romans populair, en met die mode ging John Williams niet mee. ‘Het is gewoon een goed verhaal, geschreven met enorm veel vakmanschap.’

Signeren

De ene druk volgde op de andere. Tot nu toe werd het boek in Nederland meer dan 250.000 keer verkocht. Dat succes straalt ook op Krol af. ‘Als mensen horen dat ik de vertaler ben, zijn ze soms vol bewondering. Dan zeg ik: ‘Ho, ik heb het niet geschreven, hoor!’ Bij de presentatie van *Augustus* gaf ik een lezing. Nadien werd mij nota bene gevraagd boeken te signeren. Tja, dat heb ik toen maar blijmoedig gedaan.’

Dat *Stoner* gewaardeerd wordt doet hem goed. Of hij trots is? Dat vindt hij een groot woord. ‘Ik ben trots op mijn vertaling, maar het succes hangt van zoveel factoren af. Daarin ben ik maar een heel kleine schakel.’ Natuurlijk, hij weet ook wel dat hij iets goed

doet. Ze vragen hem niet voor niets – eerst voor *Stoner*, inmiddels vertaalde hij ook *Butcher's Crossing* en *Augustus*, de andere grote romans van John Williams. ‘Als vertaler profiteer ik van mijn eigen schrijfervaring. Ik heb geleerd dat elke zin in een verhaal iets moet meedelen. Je vertaalt geen zinnen, je vertaalt betekenis.’

Aan tekstschrijven komt Krol nauwelijks meer toe. Hij schrijft alleen nog vier keer per jaar samen met rector magnificus Elmer Sterken diens column in *Broerstraat 5*. Rijk wordt hij niet van vertalen, maar hij kan er goed van leven. ‘Dankzij het succes van *Stoner* kan ik nu het dak van mijn huis laten vervangen.’ Hij is begonnen aan een nieuw project, *Crossing to Safety* van Wallace Stegner. Daarna volgt nog een boek van John Williams, zijn debuutroman uit 1948 *Nothing but the Night*. ‘Ik weet inmiddels dat een boek fascinatie in me moet oproepen. Dat is een voorwaarde om er iets van maken. Vertalen is een wisselwerking tussen mij en het boek.’

TEKST > DORIEN VRIELING

FOTO > REYER BOXEM